

[Stubkjær Pedersen]

deltager i debatten her. Vi diskuterer landbrugets problemer, vi diskuterer et forslag, som viser en vej til at løse landbrugets problemer, som ifølge Information koster den danske stat 10.000 arbejdspladser årligt, og dette lands største parti har indtil nu ikke engang deltaget i debatten.

Jeg kan heller ikke takke for en positiv og grundig udvalgsbehandling, hvad regeringen og socialdemokratiet ellers gav tilsagn om under førstebehandlingen af dette forslag. I virkeligheden, synes jeg, er det overordentlig beklageligt, hvor lidt vi i landbrugsudvalget har haft mulighed for og anledning til at beskæftige os med en løsning af landbrugets problemer. Arbejdet er blevet trukket i langdrag, besvarelserne har været langsomme og upræcise, og vi har ikke kunnet komme i gang. Forhandlingerne om en landbrugs løsning har stort set foregået uden for udvalgets vægge imellem 3 partier, hvoraf det ene parti ikke lægger skjul på, at det eneste, det ønsker, er en samfundsøvertagelse af landbruget. Det er altså den slags venner, socialdemokratiet vil lave en landbrugs løsning med.

Selv om der tilsyneladende ikke er flertal for vores beslutningsforslag, så er det da rigtigt, som det også fremgår af socialdemokratiets betænkningssbidrag, at en del af de forslag, vi har med i vort beslutningsforslag, er blevet taget op som selvstændige regeringsforslag, og jeg er da også forstående over for, at man af partitaktiske årsager vælger at tage dem op som selvstændige forslag efter, at man har set og læst vore forslag. Så noget positivt er der da kommet ud af det.

Desværre er regeringens forslag primært koncentreret om at hjælpe nogle af de landmænd, der allerede står i skidt til halsen. Der er ikke fra regeringen kommet forslag om, hvordan vi gør dansk landbrug rentabelt, så det over en periode bliver i stand til at klare sig selv og ikke længere skal være afhængigt af, hvor store statssubsidier skiftende regeringer vil yde landbruget.

Vi har naturligvis bemærket, at regeringen har rumlet med planer om en jordbank, men der er stadig ikke kommet et forslag på folketingets bord. Vi har i udvalget fået oplyst, at der ikke kommer noget forslag, heller ikke et beslutningsforslag, i denne samling. Det skal ministeren nu ikke have utak for, tværtimod, for det må betyde, at socialdemokratiet, regeringen og dens forligspartier endnu

ikke har låst sig fast på en jordbankmodel, en jordbankløsning, eller hvad man agter at kalde det.

Vi sagde i sin tid nej til indeksslån til landbruget, som de på det tidspunkt blev foreslået. Det gjorde vi, fordi det var fuldstændig uoverskueligt for en landmand; han kunne ikke regne sig frem til, hvordan han ville stå i løbet af nogle år. Men måske der kunne findes en låneordning, som på en eller anden måde lægger et loft over, hvor meget hovedstolen kan indekseres eller reguleres med pr. år, sådan at den enkelte landmand kan regne x antal år frem, og så kan han sige, at hvis det går værst, hvis reguleringen er størst, så bliver det i hvert tilfælde ikke værre end sådan og sådan. Det kan naturligvis diskuteres, på hvilket grundlag en sådan regulering skal ske. Det kunne være jordvurderingen, og det kunne være mange andre ting.

Vi ønsker fra centrum-demokraternes side at sige til regeringen, at uanset hvor meget I synes I har gjort for landbruget – vi er ikke i tvivl om, at I synes selv, det er meget – så skal der findes en løsning på den store rentebyrde, som jo i særlig høj grad rammer landbruget. Vi håber, at der kan laves en finansieringsreform på en eller anden måde, og at ministeren drager samtlige folketingspartier ind i drøftelserne af en sådan, og at vi ikke som hidtil bare får et færdigt produkt, som vi kan sige ja tak eller nej tak til. Desværre for landmændene i hvert fald er det jo sådan, at de rent demokratisk er i mindretal. Derfor skal jeg ikke undlade at ønske landbrugsministeren til lykke med den titel, Jyllands-Posten gav ham i søndags, »regeringens mest populære person«.

Larsen-Ledet (RV):

Landbrugskrisen hænger i øjeblikket over det danske samfund som en mørk skygge. Der præsteres en kolossalt stor indsats i dansk landbrug for en meget lav betaling. Landbruget kan skaffe større beskæftigelse, kan skaffe mere valuta, og vi står her over for nogle krav og ønsker om samfundsforståelse for et erhverv, som kæmper med renter og omkostninger, som kan tappe kraften ud af masser af landbrug. Vi tror, at det er en samfundsmæssigt god investering at hjælpe landbruget. Det er det, der trods alt villé være bedst. Jeg er klar over, at meget af det, vi